

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Formování orgánů místní samosprávy ve městě
Kadaň**

Jitka Malá

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Malá Jitka

Veřejná správa a regionální rozvoj - Most

Název práce

Formování orgánů místní samosprávy ve městě Kadaň

Anglický název

The process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Kadaň

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter lokálního stranického systému ve městě Kadaň. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj lokální politiky. 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter lokálního stranického systému na základě komparace lokálních výsledků komunálních voleb od roku 1994 do roku 2010.

Metodika

Při vypracovávání práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti politických systémů obcí různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky - studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy využívané v politologii, především komparace.

Harmonogram zpracování

Studium literatury – do 06/2013 a dále dle potřeby v průběhu zpracování práce

Vyhledání podkladových materiálů – do 07/2013 a dále dle potřeby

Realizace rozhovorů – 06/2013 až 09/2013

Zpracování práce a teze – do 02/2014

Odevzdání práce a teze – do 03/2014

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

Kadaň, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice.

Doporučené zdroje informací

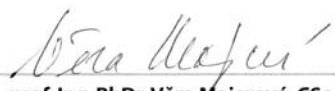
Balík, S. (Ed.) Komunální volby v České republice v roce 2002. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2003, ISBN 80-210-3211-1.
Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.
Bubeníček, V.; Čmejrek, J.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.
Bubeníček, V.; Čopík, J.; Hajný, P.; Kopřiva, R.; Neumanová, T. (Eds.) Obce jako aktéři politického procesu: komunitní studie regionálních politických systémů a problematika metodiky jejich zpracování. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2005, ISBN 80-213-1326-9.
Bubeníček, V.; Kubálek, M. Konfliktní linie v malých obcích. In: Acta Politologica, 2 sv. 3 č., 2010, ISSN 1803-8220
Čmejrek, J. Lokální a regionální politické stranictví v ČR. In: II. Kongres českých politologů. Praha, 5. – 6. září 2003. Eds.: Dvořáková, V.; Heroutová, A. Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2003, ISBN 80-902176-3-X.
Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.
Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009, ISBN 978-80-87168-10-3.
Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Luhanová, M. Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2004, ISBN: 80-213-1157-6.
Hudák, J.; Jüptner, P.; Svoboda, J. (Eds.) Komunální politické systémy. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2003, ISBN 80-7308-056-7.
Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 – 101.
Outlý, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 – 44.
Řichová, B. Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů. Praha: Portál, 2002, ISBN 80-7178-628-4.

Vedoucí práce

Kubálek Michal, RNDr. PhDr., Ph.D.

Termín odevzdání

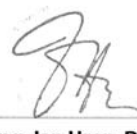
březen 2014

prof. Ing. PhDr. Věra Majerová, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.

Děkan fakulty

V Praze dne 27.11.2013

Obsah:

1.	Úvod.....	9
2.	Cíl práce a metodika	9
	2.1 Cíl práce	9
	2.2 Metodika	10
3.	Přechod k demokracii na místní úrovni	10
	3.1 Samospráva a orgány obce	11
	3.1.1 Samospráva.....	11
	3.1.2 Orgány obce.....	13
	3.1.3 Zastupitelstvo obce	13
	3.1.4 Rada obce.....	15
	3.1.5 Starosta obce	15
	3.1.6 Tajemník obecního úřadu	16
	3.1.7 Obecní úřad.....	16
	3.1.8 Výbory a komise.....	16
4.	Lokální demokracie	17
	4.1 Lokální demokracie – normativní přístup.....	17
	4.2 Lokální demokracie – deskriptivní přístup	18
5.	Lokální politické subjekty	18
	5.1 Politické spektrum obcí na lokální úrovni	19
	5.2 Stranictví v obcích	19
	5.3 Nezávislí kandidáti	20
6.	Volební systém	20
	6.1 Většinový volební systém.....	20
	6.2 Proporcionální volební systém.....	21
	6.3 Smíšený volební systém.....	21
7.	Volební strana	22
	7.1 Kandidátní listina.....	22
	7.2 Přísně vázané kandidátní listiny	22
	7.3 Vázaná kandidátní listina.....	23
	7.4 Volná kandidátní listina.....	23
8.	Koalice	24

8.1 Minimální vítězná ideově propojená koalice (MVIP)	24
8.2 Minimální vítězná ideově nepropojená koalice (MVIN).....	25
8.3 Velká koalice	25
9. Konfliktní linie v lokálních politických spektrech	26
10. Město Kadaň	27
10.1 Historie města	27
10.2 Historie průmyslu v Kadani	28
11. Úvod do roku 1990	30
11.1. Strany vstupující do voleb ve městě Kadaň.....	32
11.2 Volby do zastupitelstva obce 1990 – 1994	33
11.3 Volby do zastupitelstva obce 1994 - 1998.....	35
11.4 Volby do zastupitelstva obce 1998 - 2002.....	37
11.5 Volby do zastupitelstva obce 2002 - 2006.....	38
11.6 Volby do zastupitelstva obce 2006 - 2010.....	39
11.7 Volby do zastupitelstva obce 2010 - 2014.....	40
12. Vyhodnocení situace v Kadani	42
12.1 Zhodnocení starostů podle respondentů	43
12.1.1 Václav Vaňas	43
12.1.2 Miloslav Müller	43
12.1.3 Jiří Kulháněk.....	44
12.2 Sestavování kandidátních listin v Kadani	45
12.3 Aktuální situace v Kadani.....	45
13. Závěr	46
14. Seznam použitých zdrojů.....	49

Seznam tabulek

TABULKA 1 Obce podle počtu obyvatel	18
TABULKA 2 Účast občanů Kadaně při volbách	38

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Formování orgánů místní samosprávy ve městě Kadaň" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 17. března 2014

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala svému vedoucímu práce PhDr. RNDr. Michalovi Kubálkovi, Ph.D. za odborné rady, připomínky a veškerou pomoc, která mi byla při psaní a zpracování práce poskytnuta. Dále bych ráda poděkovala všem zastupitelům, kteří mi byli ochotni věnovat svůj volný čas a poskytnout potřebné informace k mé práci. Největší poděkování patří tajemníkovi města Kadaně Ing. Zdeňkovi Vaškovi, který mi poskytl cenné rady a informace ze své téměř dvacetileté praxe na úřadě v Kadani a věnoval mi nejvíce času při vypracování mé bakalářské práce.

Formování orgánů místní samosprávy ve městě Kadaň

The process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Kadaň

Souhrn:

Obsahem této práce je náhled do problematiky komunální politiky od roku 1989 do roku 2010 a následná případová studie zabývající se aktuální politickou situací ve městě Kadaň. Práce je rozdělena do dvou částí, první se zabývá teorií lokální politiky, lokálních politických subjektů, kde jsou vysvětleny důležité pojmy pro pochopení tvorby a struktury lokální politiky. Dále navazujeme na popis volebního systému v České republice, popis kandidátních listin a typy uzavírání koalic. Druhá výzkumná část je věnována městu Kadaň jeho historii i současnosti. V práci jsou zpracovány výsledky voleb formou případové studie a tyto výsledky jsou následně metodou komparace porovnávány a vysvětlovány. V závěru práce jsou tyto výsledky zhodnoceny a je popsána současná situace ve městě Kadaň.

Klíčová slova: Kadaň, samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, koalice

Summary

Subject of this thesis is insight into the issue of communal politics from 1989 to 2010 and the subsequent a case study dealing whit the actual political situation in Kadan.

The work is divided into two parts. Part one deals with the theory of local politics, local political entities, explaining the important concepts for understanding the formation and structure of local politics. Then follows the description of the electoral system in the Czech Republic, a description of the types of candidates and coalitions closing.

The second part of the research is dedicated to the Kadan its history and present. In this thesis are then processed the election results in the form of case studies and these results are then compared as per method comparison and explained. These results are discussed in the conclusion and there is also described the current situation in Kadan.

Keywords: Kadan, government, municipal elections, electoral parties, local political party system, community coalitions

1. Úvod

Politologie jako vědní i pedagogický obor zažívá v České republice od počátku 90. let ohromný rozkvět, politický život na obecní a regionální úrovni byl dlouhou dobu zcela na okraji zájmu. Je to celkem pochopitelné, protože nejprve bylo třeba se soustředit na politologické aspekty transformačních procesů a na vytváření demokratických struktur a mechanismů v celostátním měřítku. Otázky rozvoje obcí a regionů se začaly dostávat o popředí pozornosti od konce 90. let, kdy se významným společenským i politickým tématem stala decentralizace rozhodovacích struktur a reforem územní veřejné správy. Zapojení ČR do evropského integračního procesu nastolilo řadu otázek, jež souvisejí s hospodářskou a sociální soudržností, s vyrovnaním regionálních nerovností a se strukturální a regionální politikou vůbec, ale i s fungováním demokratických mechanismů a legitimitou na subnacionálních úrovních politického procesu. V průběhu 90. let se postupně na úrovni obce formovaly lokální politické elity a občané získávali zkušenosti s politickou participací.¹

Práci je možné rozdělit na dvě části. První část poukazuje na vznik samosprávy a ostatních složek obce dle daných pravomocí. Druhá část práce je zaměřena na samotné město Kadaň, je zde popsána stručná historie města z hlediska vývoje města, tak z hlediska vývoje místního průmyslu. Dále se seznámíme s demografickými údaji pro přiblížení velikosti města. Další kapitoly se zaměřují na výsledky voleb do zastupitelstva města, popis současné politické situace v Kadani a spolupráci či nespolepáci jednotlivých stran.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cíl práce spočívá v charakteristice komplexního politického procesu a identifikaci nejdůležitějších aktérů vstupujících do voleb ve městě Kadani. Dalším cílem práce je komparace volebních výsledků komunálních voleb za období 1990-2010 v Kadani a poskytnout čtenáři náhled do fungování komunální politiky. Zachytit průběh sestavování

¹ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, str. 13

exekutivních koalic a odpovědět na otázku, který typ povolební koalice je v Kadani nejčastější.

2.2 Metodika

Bakalářská práce analyzuje volební proces a výsledky voleb do zastupitelstva města Kadaně v letech 1990 až 2010.

Ke zpracování bakalářské práce byl použit výzkumný přístup, který zohledňuje odlišnosti politických systémů obcí různých kategorií. Způsoby rozhodování orgánů místní samosprávy. Práce má charakter případové studie. Ke sběru dat byly využity zejména dvě základní techniky studium dokumentů a dotazování formou polostandardizovaných rozhovorů s pevně stanovenými body. Nejde o nezúčastněné kladení otázek naopak o empiricky vedený rozhovor, který má výzkumníka dovést pod povrch banálních odpovědí. K těmto bodům pak byly následně podávány doplňující otázky pro úplnost k zjišťovanému tématu. Rozhovory byly pořizeny se zastupiteli dvou nejsilnějších stran ODS a ČSSD, z každé strany byli osloveni tři členové. Rozhovory byly nástrojem ke zjištění struktury konfliktů a koaličního chování jednotlivých stran ve městě. Všichni respondenti se považují za starousedlíky, buď se v Kadani přímo narodili, nebo zde žijí většinu svého života.

Nejdůležitější metodou získávání informací byla komparace zejména při porovnávání výsledků voleb v časové řadě od roku 1990 do roku 2010. Účelem práce bylo zjistit faktory ovlivňující charakter lokálního stranického systému ve městě Kadani.

3. Přechod k demokracii na místní úrovni

Prvním zákonem, který zaznamenal začátek přechodu k demokracii v oblasti místní samosprávy, byl ústavní zákon č. 14/1990 Sb. o odvolání poslanců zastupitelských sborů a volbě nových poslanců národních výborů. Podle jeho prvního článku mj. poslanci národních výborů všech stupňů, „kteří v zájmu vyrovnaní rozložení politických sil, nebo vzhledem k svému dosavadnímu působení neskýtají záruky rozvoje politické demokracie, mohou být ze své funkce odvoláni politickou stranou, jejímiž jsou členy“.

Poslance bez stranické příslušnosti mohl odvolat příslušný orgán Národní fronty po dohodě s Občanským fórem. Národní výbory mohly doplnit počet svých členů kooptacemi

nových členů. Toto výjimečné a zcela nestandardní opatření bylo časově omezeno, mohlo být uplatňováno pouze do 31. března 1990. Prostřednictvím tohoto systému byli z národních výborů odvoláni nejvíce zkompromitovaní poslanci a kooptováni představitelé nekomunistické opozice. K personální obměně pak došlo až po komunálních volbách, které proběhly v listopadu 1990. Obce a města tak byla po dobu celého roku od změny režimu pod nadvládou někdejších exponentů komunistické moci. Neexistují souhrnné výzkumy reálné podoby přechodu k demokracii na komunální úrovni; setkáváme se pouze s regionálními sondami. Ve většině měst došlo k oficiálním jednáním mezi představiteli veřejné moci a opozice v prosinci 1989, v menších obcích až v roce 1990. Základním nástrojem řešení se stalo jednání u kulatého stolu, které se konalo ve velké většině dosud zkoumaných obcí. Nicméně v řadě obcí takové jednání vůbec neproběhlo a až do podzimních voleb 1990 v nich nedošlo k žádným změnám.

Nejčastější změnou byla rekonstrukce rady, doplnění či rozšíření pléna národního výboru, jen výjimečně výměna předsedy či tajemníka MNV. Ačkoli KSČ vesměs ztratila absolutní většinu v radách, disponovala většinou relativní. Jednou z reakcí na pád režimu bylo na místní úrovni osamostatňování řady obcí. V zásadě platilo, že nejdříve se osamostatnily obce, které byly nejpozději sloučeny.²

3.1 Samospráva a orgány obce

3.1.1 Samospráva

Komunální politika se realizuje v prostředí místní samosprávy, která ale není zcela svébytnou strukturou, jež by visela ve vzduchoprázdnu. Je realizovatelná pouze v prostředí státu, jakožto suveréna, monopolem mocenského donucení. Veřejná moc je vykonávána subjekty, které své oprávnění odvozují od státu, který je jejich prvotním nositelem. Územní samospráva se tedy v tomto smyslu podílí na výkonu tzv. zbývající veřejné moci, tj. na té části veřejné moci, která zbývá mimo moc státní.³

Subjekty nestátního charakteru rozumíme veřejnoprávní korporace, které svou subjektivitu v jistém smyslu odvozují od státu. Územními veřejnoprávními korporacemi jsou v českém případě obce a kraje.

² Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha, Grada, 2009, str. 57-58

³ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha, Grada, 2009, str. 11

Obecně v samosprávě převažuje kolegiální řízení nad individuálním a laické složení hlavních orgánů nad řízením byrokratickým, stejně jako princip volby nad jmenováním. (Koudelka, 2007, 21)

Máme-li blíže definovat pojem územní samosprávy v její lokální podobě, v českém prostředí jím rozumíme oprávnění obce obstarávat určitý právem vymezený okruh záležitostí, samostatně a relativně nezávisle na širším společenském mechanismu (státu), jehož je ovšem obec nedílnou součástí. (Gerloch, Hřebejk, Zoubek, 1996, 182)

Vztah státu a samosprávy bývá konfliktní, již tím, že existence samosprávy omezuje vládní byrokracii. Samospráva vede k pluralitě moci, čímž přispívá větší svobodě jedince. Bez samosprávy nelze hovořit o plně demokratickém a svobodném systému vládnutí.⁴

V celé střední Evropě, včetně českých zemí, je realizována smíšená veřejná správa, která spočívá v dvojí působnosti obcí: přirozené a přenesené.

Přirozená působnost je vymezována jako vše, co se týká zájmu obce a co obec může sama vykonávat. Funkce obce v oblasti přirozené působnosti, lze pracovně rozdělit na sedm oblastí: politické, ekonomické, sociální, ekologické, bezpečnostní, infrastrukturalní a prognostické.

Mezi politické funkce patří vyhlášení místního referenda a provedení jeho výsledků, volba a ustavování orgánů obcí, rozhodování o členství v dobrovolných svazcích obcí, včetně mezinárodních, vytváření partnerství s dalšími obcemi, udělování čestného občanství, udělování cen, pojmenovávání ulic a dalších veřejných prostranství.

K ekonomickým funkcím řadíme ty, které se vztahují k hospodaření obce, sestavování rozpočtu, schvalování závěrečného účtu a hospodaření podle rozpočtu, hospodaření s majetkem, zřizování peněžních fondů, zakládání a rušení právnických osob a organizačních složek územních samosprávných celků, rozhodování o účasti v nadacích a obchodních společnostech a poskytování a přijímání darů.

Mezi funkce sociální lze zařadit ty, které mají vztah ke vzdělávání, zdravotnické péči, sportu a kulturní oblasti: zakládání škol (mateřských, základních), sportovišť, zdravotnických zařízení, pečovatelských domů pro staré občany, klubů důchodců, kulturních zařízení, zřizování hřbitovů.

⁴ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha, Grada, 2009, str. 12

Funkce ekologické zahrnují zajišťování čistoty obce, svoz a likvidace odpadů, odvádění a čištění odpadních vod.

Funkce bezpečnostní se vztahuje především na pravomoc zřizovat obecní policii.

Významnou část pravomocí obcí lze přiřadit mezi funkce infrastrukturální. Patří k nim především správa, údržba a provozování zařízení zřízených k uspokojování potřeb občanů obcí; údržba komunikací, (silnice, chodníky, cyklostezky), vodovodů, kanalizace apod.

Prognostická funkce slouží fakticky k přípravě plnění funkcí dalších. Patří mezi ně především schvalování programu rozvoje obce, územního plánu, regulačního plánu, přijímání koncepčních dokumentů v oblasti politického, ekonomického, sociálního, právního a organizačního rozvoje budoucnosti.

Přenesená působnost spočívá v plnění určitých veřejných záležitostí, které jsou na obec delegovány státem.⁵

3.1.2 Orgány obce

Obecní zřízení bylo v rámci reformy veřejné správy postaveno na novém legislativním základě v roce 2000 – zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).⁶

3.1.3 Zastupitelstvo obce

Základním orgánem obecní samosprávy je zastupitelstvo obce. Počet členů zastupitelstva se stanovuje na základě počtu obyvatel, a to tak, aby do 500 obyvatel mělo zastupitelstvo 5 až 15 členů, od 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů, od 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů, od 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 35 členů, od 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů a nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů.

Mandát člena zastupitelstva obce vznikne zvolením, k němuž dojde ukončením hlasování. Člen zastupitelstva vykonává svůj mandát osobně a není přitom vázán žádnými příkazy. Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí. Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům

⁵ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha, Grada, 2009, str. 30-31

⁶ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, str. 36

a komisím návrhy na projednání, vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila.

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Je mu vyhrazeno schvalovat program rozvoje obce, schvalovat územní plán obce a regulační plán, schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce, zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce, zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny, rozhodovat o založení nebo zrušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách.

Zastupitelstvu je vyhrazeno vydávat obecně závazné vyhlášky obce, rozhodovat o vyhlášení místního referenda, navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a slučování obcí, stanovit počet členů rady obce, volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce, odvolávat je z funkce, určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni, zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce. Zastupitelstvo obce rozhoduje také o zrušení usnesení rady obce, jsou-li mu starostou předloženy k rozhodnutí. Zastupitelstvu obce je vyhrazeno rozhodování o majetkoprávních úkonech.

K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta. Zasedání zastupitelstva obce je veřejné. Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.⁷

⁷ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, str. 37-38

3.1.4 Rada obce

Výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada obce, která je ze své činnosti odpovědná zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta.

Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady voleni z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce.

Rada obce se schází ke svým schůzím dle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva obce a jiné osoby.

Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě obce je vyhrazeno zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce, plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce.

3.1.5 Starosta obce

Obec zastupuje navenek starosta. Volí jej (stejně jako místostarostu či místostarosty) do funkce zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta i místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce. Starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce. Spolu s místostarostou podepisuje právní předpis obce. Starosta pozastaví výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí na nejbližším zasedání zastupitelstva obce.

Starosta jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu. Starosta odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti

v obcích, kde není tajemník obecního úřadu, rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti.⁸

3.1.6 Tajemník obecního úřadu

Tajemník obecního úřadu je odpovědný starostovi za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti. Tajemník zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny radě obce nebo zvláštnímu orgánu obce, plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou. Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním. Tajemník obecního úřadu nesmí vykonávat funkce v politických stranách a politických hnutích.

3.1.7 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta. Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začleněni zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Dále vykonává přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obci s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu, a rozhoduje o poskytnutí informací žadateli podle zvláštního zákona.

3.1.8 Výbory a komise

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Vždy zřizuje finanční a kontrolní výbor. Finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Finanční výbor provádí

⁸ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, str. 38-39

kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem a plní další kontrolní úkoly.

Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce. Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti v určitých věcech. V takovém případě může být předsedou komise jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Komise se usnází většinou hlasů všech svých členů. Ze své činnosti je komise odpovědná radě obce; ve věcech přenesené působnosti na svěřeném úseku se odpovídá starostovi.⁹

4. Lokální demokracie

Přímá demokracie je spojena s životem obcí a komunit, že jiná než lokální dimenze politického procesu nepřipadá v úvahu. Přímá demokracie je systém založený na kolektivním rozhodování a přímé politické participaci svobodných občanů. Pokud definujeme, lokální demokracii vycházíme z „obecného chápání“ demokratických institucí, které zahrnují tyto demokratické procesy: pravidelně se opakující volby, právo opozice a menšin na vyjádření svých představ včetně možnosti ovlivnit rozhodovací proces, uznání a ochranu základních občanských a politických práv, právo na osobní rozvoj, ekonomická práva, ekologická práva.¹⁰

Pokud hovoříme o lokálním politickém prostoru, můžeme se zde zmínit o dvou typech lokální demokracie.

4.1 Lokální demokracie – normativní přístup

Lokální vládnutí chápeme jako „řízení konfliktních situací“ a lokální demokracii pojímáme ve dvou rovinách – jako instituce lokální vlády (starosta, obecní rada, zastupitelstvo atd.) a jako organizace či aktivity občanské společnosti.

⁹ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, str. 40-41

¹⁰ Jaroslav Čmejrek, Václav Bubeníček, Jan Čopík, *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, str. 10

4.2 Lokální demokracie – deskriptivní přístup

Deskriptivní přístup slouží k odlišení politického prostředí, v němž demokratické instituce působí. Lokální demokracii z hlediska deskriptivních přístupů rozlišujeme na demokratické instituce na lokální úrovni od demokratických institucí vyšších politických úrovní.¹¹

5. Lokální politické subjekty

„Lokální stranictví a fenomén politické nezávislosti v komunální politice. V rámci zkoumání lokálních politických spekter jsou strany považovány jen za jakési statické prvky, které dotvářejí podobu formátu stranického systému. Pro pochopení mechanismu stranického systému se však jejich analýze nelze vyhnout. Postavení stran ve stranickém systému definované jejich velikostí, relevancí či předpokládanými vzorci chování, totiž předurčují funkční vlastnosti samotného stranického systému. Na lokální úrovni, zvláště pak v prostředí malých obcí, však zkoumání relevance stran či vzájemné ideologické vzdálenosti, např. pro odhad velikosti koaličního potenciálu, je však prakticky nemožné. Výzkumníci se potýkají především s nestabilitou formátů lokálních stranických systémů, neexistencí volebních programů a častými přesuny kandidátů mezi lokálními politickými subjekty v průběhu volebních období.“¹²

Na lokální úrovni představuje jeden z hlavních problémů pojetí politické strany. Nejedná se zde o politickou stranu, kterou můžeme chápat na vyšších úrovních, neboť zde neexistuje stranická struktura, nejsou uvedeny volební programy a pozorujeme nízkou stranickou disciplínu a strany mají spíše společenský charakter. V lokálních podmínkách je proto důležité definovat tzv. „jádra“ místních politických uskupení. Toto jádro lze definovat jako skupinu aktérů, kteří postupují koordinovaně a provázaně. Počet osob ve skupině bývá zpravidla jednociferný a osoby ve skupinách jsou většinou členy institucí mimo politické spektrum (např. místní firma, sportovní oddíl, škola či kulturní dům).¹³

¹¹ Tamtéž str. 11-17

¹² Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 113

¹³ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 119, 120

5.1 Politické spektrum obcí na lokální úrovni

Českou republiku považujeme za velice zajímavý případ, neboť se vyznačuje hustým osídlením s velkým množstvím venkovských obcí, kde jejich počet po roce 1989 stoupl až o polovinu. Sídlení strukturu ČR nám přiblíží následující tabulka

Celkový počet obcí		6 251
Počet obyvatel v obci	do 199 obyvatel	1 461
	200 až 499 obyvatel	2 012
	500 až 999 obyvatel	1 356
	1 000 až 1 999 obyvatel	740
	2 000 až 4 999 obyvatel	411
	5 000 až 9 999 obyvatel	140
	10 000 až 19 000	131

Obce podle počtu obyvatel (k 31. 12. 2012)¹⁴

5.2 Straniectví v obcích

Ve velkých městech hovoříme o politických stranách stejně jako v národní politice, neboť kandidují většinou všechny nebo většina parlamentních stran, které doplňují regionální strany či organizace nezávislých kandidátů.

Oproti obcím s menším počtem obyvatel systém politických stran často ani neexistuje nebo je zde jen jakýmsi optickým klamem. Pokud se tedy jedná o obec, kde počet obyvatel nepřekročil 2000, jde o neúplné spektrum politických stran a dostaneme-li se do obcí, kde je počet obyvatel menší než 1000, často zde žádné politické strany nepůsobí a do voleb kandidují pouze nezávislí kandidáti a jejich organizace.¹⁵

¹⁴ www.czso.cz

¹⁵ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, str. 62

5.3 Nezávislí kandidáti

Tyto typy politických subjektů představují jeden z charakteristických rysů české lokální politiky. Nezávislí kandidáti a jejich místní sdružení vyhovují specifickým rysům politického procesu na lokální úrovni v podmínkách České republiky. Analýzy kandidátních listin v obecních volbách ukazují, že v nejmenších obcích nezávislí a jejich sdružení představují hlavní, někdy jediný způsob formování politických subjektů, ve větších obcích pak doplňují stranické spektrum.¹⁶

Zatímco politické strany či hnutí jako registrované politické subjekty nepotřebují ke vstupu do volebního klání na obecní úrovni žádnou další kvalifikaci, nezávislí kandidáti sdružení nezávislých kandidátů musí ke kandidátní listině připojit petici podepsanou voliči podporujícími jejich kandidaturu. U sdružení nezávislých kandidátů jsou zapotřebí podpisy voličů, jejichž počet odpovídá 7% obyvatel dané obce, u samostatně kandidujících nezávislých kandidátů 5-0,5% počtu občanů v závislosti na velikosti obce. Potřebný počet podpisů voličů uveřejňuje příslušný registrační úřad na úřední desce, nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.¹⁷

6. Volební systém

Termínem volební systém je určována metoda, jakou je přenesena vůle voliče do podoby zvoleného zastupitelského orgánu.¹⁸

6.1 Většinový volební systém

Pro většinový volební systém je určující přidělování mandátů v jednomandátových volebních obvodech, a to na základě prosté většiny hlasů voličů nebo prostřednictvím absolutní většiny.

Princip prosté většiny je nejjednodušší volební technikou, kdy mandát získává ten z kandidátů, který ve volebním obvodu obdrží nejvíce hlasů voličů.¹⁹

Většinový volební systém se v České republice používá u voleb do Senátu.

¹⁶ Jaroslav Čmejrek, Václav Bubeníček, Jan Čopík, *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, str. 74, 75

¹⁷ Jaroslav Čmejrek, Václav Bubeníček, Jan Čopík, *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, str. 61

¹⁸ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 52

¹⁹ Blanka Říhová, *Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů*, str. 145, 146

6.2 Proporcionální volební systém

V proporcionálních volebních systémech si voliči vybírají pouze mezi jednotlivými kandidátními listinami, tedy jen mezi politickými stranami.²⁰

Za výhodu tohoto volebního systému můžeme považovat ochranu menšin, bez ohledu jak jsou definovány (zda etnicky, nábožensky, kulturně či sociálně). Cílem je dosáhnout takového politického složení zastupitelského orgánu, které by co nejvěrněji představovalo průřez názory a zájmy všech členů společnosti.²¹

Proporcionální (poměrný) volební systém se používá při volbách do Poslanecké sněmovny, krajských a obecních zastupitelstev (a to již od roku 1919). V tomto volebním systému jsou mandáty na úrovni volebního obvodu rozdělovány poměrně. Kandidáti či strany získávají počet mandátů v poměru, který se blíží poměru počtu hlasů získaných od voličů. Převod hlasů na mandáty se děje pomocí různých metod obvykle D'Hondtova metoda, která zvýhodňuje strany s velkým ziskem hlasů.

6.3 Smíšený volební systém

Tento systém je kombinací obou předchozích systémů, v zastupitelských orgánech vedle sebe do lavic po volbách skutečně zasedají poslanci zvolení čistě většinově v jednomandátových volebních obvodech a poslanci zvolení na stranických kandidátkách politických stran.²²

Jedná se často o technicky složitý volební systém.

²⁰ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 53

²¹ Blanka Říchová, *Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů*, str. 151

²² Blanka Říchová, *Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů*, str. 157

7. Volební strana

Volební stranou podle zákona mohou být registrované politické strany a politická hnutí a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů, nebo sdružení politických stran, nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce. Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce, a jsou-li vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu. Volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činní počet členů volených do příslušného zastupitelstva.

„Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu. U sdružení nezávislých kandidátů to jsou podpisy 7 % obyvatel dané obce či obvodu, u nezávislých kandidátů to jsou podpisy 5 – 0,5 % občanů v závislosti na velikosti obce či obvodu. Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze k zákonu a uveřejnění jej příslušný registrační úřad na úřední desce nejpozději 85 dnů před dnem voleb“.²³

7.1 Kandidátní listina

Kandidátní listiny používané ve volbách do zastupitelstev obcí, jsou otevřené. Pokud jde o strukturu hlasu, volič má k dispozici kombinovaný hlas. Může volit tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno. Na hlasovacím lístku může značit křížkem toho kandidáta, pro kterého hlasuje, a to v kterémkoliv ze sloupců. Může také na hlasovacím lístku označit jednu volební stranu křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany. Kandidátní listiny dělíme do několika kategorií.

7.2 Přísně vázané kandidátní listiny

V této kandidátní listině volič nemá žádnou možnost měnit pořadí osob, ani hlasovat pro kandidáty z různých listin. Mandáty jsou kandidátům přiznávány výhradně podle pořadí stanovené stranou. Tento systém je výhodný tím, že umožňuje kandidujícím

²³ Jaroslav Čmejrek, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, str. 52

stranám silnou kontrolu výběru svých budoucích reprezentantů, stejně jako může usnadnit zvolení reprezentantů etnických a jazykových menšin, žen apod.²⁴

7.3 Vázaná kandidátní listina

Na této listině může volič udělovat své preference, ale pouze kandidátům v jedné straně. Volič má částečnou možnost ovlivnit, kdo se za danou stranu stane poslancem.

„Tento typ je v České republice používán ve volbách do poslanecké sněmovny, do Evropského parlamentu a do zastupitelstev krajů“.²⁵

7.4 Volná kandidátní listina

V tomto případě může volič vybírat své kandidáty z různých stran. Mandáty jsou přidělovány stranám na základě poměru všech preferencí udělených kandidátům dané strany, v jejím rámci pak ale kandidátům, kteří obdrželi nejvíce preferenčních hlasů.²⁶

²⁴ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 95

²⁵ Jaroslav Čmejrek, Václav Bubeníček, Jan Čopík, *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, str. 56

²⁶ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 95

8. Koalice

„Samotný fakt zastoupení v zastupitelstvu není pro politickou sílu sám o sobě dostačující, pokud ovšem sama nedisponuje nadpoloviční většinou hlasů – to je ovšem v prostředí volebních systémů poměrného zastoupení, jež bývá spojeno s multipartistickými systémy situace spíše výjimečná. Pro získání nadpoloviční většiny mandátů, jež je obvykle nutná k vládnutí, je proto nutné uzavřít spojenectví - koalici – minimálně dvou stran.“²⁷

Koalice je možné rozdělit do několika kategorií, obecně pracujeme se dvěma hlavními kategoriemi minimálními vítěznými a nadměrnými.

Nadměrná koalice zahrnuje velké koalice dvou největších ideových protivníků, mimo níž zůstává v opozici řada menších subjektů, tak všestranné koalice, kdy v opozici nezůstává nikdo.

V obou případech se jedná o zásadně odlišné varianty uspořádání, které vypovídají o zcela odlišném charakteru politické kultury. Zkoumáme-li typy koalic, nezajímají nás nikdy samy o sobě, ale právě v kontextu, v němž vznikly a fungují: jsou výpovědí o politickém systému, jeho politické kultuře.²⁸

Mezi vyhlášením výsledků voleb a ustavujícím jednáním zastupitelstva může uplynout maximálně 15 dnů. To je doba, kdy se rozhoduje o další budoucnosti orgánů obce, resp. o budoucím směřování celé obce. Data z mnoha obcí dokazují, že jakkoli nebývá lokální úroveň politiky s koaličním vyjednáváním spojována, dochází k němu, byť často ne v zcela formální podobě.

Koalice vznikají i v malých obcích. Někde bývají omezeny pouze pro volbu členů rady (nebo starosty a místostarosty), jinde mají trvalý a formalizovanější charakter.²⁹

8.1 Minimální vítězná ideově propojená koalice (MVIP)

Minimální vítězná ideově propojená koalice má právě tolik členských subjektů, příp. mandátů, kolik je zapotřebí k většině, a její členové k sobě mají ideově blízko. Tento typ koalice (spolu s jednostrannou exekutivou) je oním typem, který je z pohledu teorie racionální volby a z pohledu optimálnosti ideové propojenosti nejlogičtější řešením

²⁷ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 187

²⁸ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 188

²⁹ Tamtéž str. 187

povolební situace. Současně nejvíc podporuje soutěživost stranického systému, kdy dává voličům výraznou naději na možnost změny politiky způsobené odlišnými volebními výsledky v příštích volbách. Aktéři maximalizují politický vliv na vynaložení co nejmenší energie.

8.2 Minimální vítězná ideově nepropojená koalice (MVIN)

Ideově nepropojená koalice je poměrně zvláštním typem. Disponuje minimálním počtem členů postačujících k většině, která však není ideově propojená. Uzavírají ji subjekty, které se nacházejí na odlišné straně politického spektra. V českém parlamentním prostředí by příkladem mohla být koalice ODS a KSČM, kdy v opozici bude ČSSD.

8.3 Velká koalice

Typ koalice velké je mezi ostatními výjimečný, neboť není definována primárně mechanicky, ale ideově. Nastává tehdy, kdy v exekutivě spolupracují dva dominantní, ideově protikladní aktéři, kteří mohou spolupracovat i s dalšími, menšími, středovými subjekty. Příkladem velké koalice je utvoření rady ODS a ČSSD.³⁰

³⁰ Stanislav Balík, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, str. 191, 192

9. Konfliktní linie v lokálních politických spektrech

Konfliktních linií ve společnosti může existovat více a mohou se i vzájemně křížit. O konfliktní linii či rozporu z hlediska formování stranických systémů však lze hovořit jen tehdy, když rozdíl mezi skupinami (ideologický, etnický, sociální, národnostní, geografický) přeroste z potencionálního rozporu v otevřený konflikt, který má navíc trvalý charakter a představuje tak politický problém.

V české společnosti, jejíž sociální, národnostní či etnickou strukturu lze považovat za poměrně homogenní, dominuje socioekonomická konfliktní linie, tedy rozpor levice vs. pravice. Komunální politická úroveň však obecně nenabízí mnoho prostoru pro ideologizaci místní politiky. Politologové, kteří se dané problematice věnují, se jednotně shodují v názoru, že čím menší je velikost obce, tím menší je zmíněný prostor pro vznik politických rozporů na bázi ideologicky odlišných názorů. Nejčastější zdroj „politických sporů“ v malých obcích obvykle můžeme hledat spíše v osobních vztazích než v zásadním antagonismu ideologických přesvědčení lokálních politických subjektů.³¹

³¹ Jaroslav Čmejrek, Václav Bubeníček, Jan Čopík, *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, str. 125

10. Město Kadaň

Královské město Kadaň se nachází v Ústeckém kraji, jihozápadně od Chomutova, na levém břehu řeky Ohře, je důležitým kulturním a turistickým centrem. V současné době zde žije necelých osmnáct tisíc obyvatel. Město se rozkládá na ploše 65,62 km², v nadmořské výšce 300 m. Jedná se o obec s rozšířenou působností (III), která spravuje 45 tisícový správní obvod. Aktuální počet obyvatel je 17 902, z čehož je 8 700 mužů a 9 202 žen. Průměrný věk obyvatel 39,4 let.³²

Nezaměstnanost ve městě dosahuje 11 %, nejvíce uchazečů je z ulic Chomutovská a lokality Pruněrov, kde žijí převážně Romové.

Ve městě žije pestrá národnostní pospolitost Češi, Slováci, Němci, Ukrajinci, Poláci, Maďaři, Romové, Vietnamci, též zahraniční odborníci z Japonska, Itálie, Nizozemska.

Sídlo městského úřadu je umístěno na Mírovém náměstí čp. 1 v Kadani a současným starostou je PaedDr. Jiří Kulháněk. Město úzce spolupracuje s partnerskými městy v zahraničí s Halle v Belgii a s Aue v Německu.

10.1 Historie města

V krásné i zbědované krajině severozápadních Čech, tam, kde řeka Ohře vytváří přirozený předěl mezi Krušnými horami a Doupovskými vrchy, se nachází starobylé město Kadaň, jehož historická aglomerace byla pro velké bohatství architektonických památek vyhlášena 10. května 1978 městskou památkovou rezervací. Kadaň je opravdu perlou severozápadních Čech a celé České republiky, která každoročně okouzluje tisíce turistů z tuzemska i zahraničí.

Osídlení kadaňské kotliny, jejíž osou je životadárna Ohře, sahá do velmi dávné minulosti. Během staletí temného a neznámého dávnověku se zde vystřídala řada rozličných kultur a etnických skupin. Archeologické nálezy na Kadaňsku dosvědčují kulturu knovízskou, bylanskou, halštatskou a nejstarší laténskou, kterou k nám ve 4. století př. Kr. přinesly keltské kmeny. O existenci královského města svědčí listina z roku 1261, kdy byl kadaňský měšťan Arwo pověřen králem, aby založil čtyři nové vsi na severozápad

³² www.czso.cz

od Kadaně. V té době vznikl královský hrad, minoritský klášter s kostelem sv. Michala. Kadaň se stala hlavním správním centrem rozsáhlé oblasti severozápadních Čech.

Za panování českého krále a později i římského císaře Karla IV. (1346 – 1378) zažilo město velkolepý rozkvět. Král vyzdvihl význam Kadaně, město a hrad zahrnul mezi nezcizitelný královský majetek. V okolí Kadaně se začíná významně rozvíjet důlní činnost, Kadaňsko zásobuje panovníka stříbrem i drahými kovy. Příjezd Karla IV. do města dnes kadanští každoročně, vždy poslední sobotu v srpnu, oslavují jako Císařský den

Po skončení druhé světové války z původního obyvatelstva zbyla jen hrstka, Kadaň a tehdejší Kadaňský okres byly postupně osídlovány novým obyvatelstvem ze všech koutů českých zemí a Slovenska i krajany z Volyně a Vídně. V této době mizely na Kadaňsku desítky obcí kvůli expanzivní důlní činnosti. Historické čtvrti chátraly a byly demolovány a nahrazovány architekturou panelových domů. Za prací v důlním a energetickém průmyslu se do města stěhovaly tisíce lidí, též zahraničních dělníků z Polska, Kubu i Vietnamu. Kadaň se stala zabláceným městem v pohybu a zároveň městem bez paměti. Žilo zde obyvatelstvo, které nic nevědělo o její historii a tradicích, lhostejnost k ničení zdejších kulturních hodnot byla obrovská.³³

Mezi nejhodnotnější pamětihodnosti města patří: Kadaňský hrad, Františkánský klášter Čtrnácti sv. pomocníků, Městská radnice s gotickou věží, Sloup Nejsvětější trojice, Svatá brána, Barbakan Žatecké brány, Špitálský kostel Stětí sv. Jana Křtitele.

Osobnosti spojené s městem: Josef Dvořák – český herec, Josef Liesler – akademický malíř, Karel Havlíček – právník, malíř, Mikuláš z Kadaně – hodinář, tvůrce Staroměstského orloje v Praze, Jan Hasištejnský z Lobkovic politik a spisovatel.

10.2 Historie průmyslu v Kadani

Město Kadaň si každý vybaví v souvislosti s těžbou hnědého uhlí a tepelnými elektrárnami, které tvoří jakousi vstupní dominantu města.

Elektrárna Tušimice I byla do provozu uvedena od roku 1964 do 1998, kdy byla odstavena, její 196 metrů vysoký železobetonový komín byl odstřelen 26. listopadu 2005.

³³ PhDr. Petr Hlaváček, *Královské město Kadaň*, Severografia a.s., 2008

Elektrárna Tušimice II byla do provozu uvedena v roce 1974 a v roce 2010-2011 prošla náročnou rekonstrukcí, při níž došlo k výměně všech základních technologických celků (turbíny, kotle, odsíření).

Elektrárny Prunéřov EPRU I a EPRU II jsou společně největší tepelné elektrárny v ČR. Jedná se o uhelné elektrárny využívající hnědé uhlí z blízké hnědouhelné pánve, do provozu byla uvedena v roce 1967 EPRU I a EPRU II v roce 1982. V současné době prochází komplexní obnovou, místo původních kotlů vyrostu nové s technologií odsíření, spaliny budou zaústěny do chladících věží, které projdou rekonstrukcí a úpravou.

Elektrárny jsou zásobovány hnědým uhlím z tušimického dolu. Nástup prostřednictvím Severočeských dolů a.s., jehož jediným akcionářem je vlastník elektráren ČEZ a.s., roční spotřeba uhlí je 13,5 mil. tun.

V současné době je stav zásob hnědého uhlí na hranici nutnosti prolomení limitů neboť se za několik let může stát, že budou elektrárny bez uhlí. Severočeské doly již uhradily odvody za vynětí pozemků z lesního půdního fondu, tím se tušimický těžební prostor posune západně od katastrálního území Březno u Chomutova. Celková plocha povrchového dolu přesáhne 42 kilometrů čtverečních.

Průmyslová zóna „Královský vrch“ Kadaň, tato zóna je pilotním projektem podpořené zóny v soukromém vlastnictví. Lokalita je v blízkosti elektrárny a plně vyhovuje i nejnáročnějším požadavkům investorů na energii. V poslední době se jí podařilo přilákat celou řadu investorů, jako např. Kyocera Solar Europe, Donalds Industrial, Arla Plast, Zanini CZ.

Město Kadaň za tuto průmyslovou zónu získalo ocenění „Průmyslová zóna roku 2004“, kterou udělují ministři vlády České republiky nejkvalitnějším a nejužitečnějším průmyslovým zónám v České republice pod záštitou ministerstva průmyslu a obchodu.

11. Úvod do roku 1990

„V listopadu 1989 se zhroutila totalitní vláda komunistické strany nejen v naší zemi, ale téměř ve všech zemích bývalého socialistického tábora. Tyto národy odmítly kráčet nadále pod vedením svých komunistických stran ke skvělým zítřkům, protože bychom k nim nikdy nedošli. Byla zbourána potupná berlínská zeď a Německo sjednoceno, komunisté přišli o moc i v Polsku, Maďarsku, Bulharsku a Rumunsku.“³⁴

V prosinci 1989 zrušil parlament článek ústavy, který zajišťoval komunistické straně vedoucí postavení v naší zemi. Tato strana se už dávno přestala ucházet o přízeň svých voličů, celá desetiletí byly volby pouhou fraškou a jakékoliv známky nesouhlasu s totalitním režimem byly tvrdě postihovány, v padesátých letech i popravami. Stranická kázeň a příkázaná disciplína všem velela držet pusy a krok.

S poctivostí se nikam nedošlo a o nějakém oceňování podle schopností se nedalo mluvit. Činnost státu a hospodářských organizací neměla kritiku. Parlament se odnaučil rokovat, vláda vládnout a ředitelé řídit. Proto většina lidí ztratila zájem o věci obecné a pokazily se vztahy mezi lidmi.

V Kadani do konce roku 1989 žádné změny ve vedení města neproběhly. Změny v radě i plénu Městského národního výboru započaly 9. března a 23. března 1990, kdy ke společnému stolu zasedly politické strany i Občanské fórum. Výsledkem byla dohoda, že v plénu tvořeném 106 -ti poslanci budou mít jednotlivé strany toto zastoupení: 35 míst komunisté, 15 míst Občanské fórum, 7 sociální demokrati, 6 míst strana socialistická, 3 místa dostali lidovci, taktéž 3 byly pro Zelené a Romy a bezpartijní dostali zbytek.

V radě Městského národního výboru to bylo toto zastoupení: : KSČ 5 poslanců, OF 4, Zelení sejně jako Romové po 1 a sociální demokraté a socialisté každý 2 poslance.

Plénium pak v závěru března rozhodne, kdo bude předsedou Městského národního výboru. Kandidátem OF je pan Ing. Sára, sociální demokraté navrhuji pana Brika, mechanika z elektrárny.

Dne 28. března 1990 zasedalo plenární zasedání MěstNV, na kterém požádala paní Ing. Jindřiška Tejrovská o uvolnění z funkce předsedy MěstNV v Kadani. Její žádost byla důsledkem respektování výsledků společných jednání politických stran, která proběhla

³⁴ Státní oblastní archiv v Litoměřicích, pobočka Kadaň, *Kronika města Kadaně 1990-1997*

v uvedených dnech. Zároveň požádal o uvolnění z funkce místopředsedy MěstNV pan Vladislav Peštuka.³⁵

Výsledkem jednání bylo dne 12. dubna 1990 nové složení rady MěstNV: předseda: Václav Vaňas, místopředseda: Jaroslav Stiess, složení rady: Ing. Jindra Tejrovská (KSČ), Petr Jindra (KSČ), Ing. Karel Heliger (KSČ), Ludvík Banom (ROI – Romská občanská iniciativa), Ing. Miloslav Müller (strana Zelených), Judr. Petr Hlaváček (OF), Ing. Ctibor Brugovský (OF), Bronislav Bandas (OF), Jaroslav Stiess (OF), Ing. Zdenka Machancová (KSČ), Ing. Jiří Kalabis (KSČ), Miloslav Hořejš (ČSSD), Václav Ibl (bezpartijní), Václav Vaňas (OF).

Na veřejném plenárním zasedání byl pan Václav Vaňas zvolen naprostou většinou hlasů do čela města Kadaně. Sál i balkony kulturního domu byly zcela zaplněny občany, kteří přišli podpořit nové vedení města.

Nadešel termín prvních svobodných voleb, všechny politické strany ucházející se o podporu veřejnosti stupňují svou volební kampaň všemi prostředky a financemi. Denně probíhají jejich reklamní šoty v televizi, více či méně nápadité, které občané přijímají tu s rozpaky, jindy s humorem. V našem okrese bude ve dnech 8. a 9. června 1990 pracovat 116 okrskových volebních komisí v 84 městech. Ve volebních seznamech je zapsáno více než 84 tisíc voličů. V Kadani přišlo k volebním urnám 93,5 % oprávněných voličů, 100 % účasti dosáhly jen dvě obce Droužkovice a Kryštofovy Hamry.

V Kadani získaly strany do Sněmovny lidu 58,8 % Občanské fórum, 12,9 % Komunistická strana, 5,8 % shodně Národní socialisté, Zelení, Sociální demokraté, 3,2 % KDU. Kadaň dosáhla nejvyššího procenta hlasů odevzdaných pro kandidátku Občanského fóra.³⁶

³⁵ Státní oblastní archiv v Litoměřicích, pobočka Kadaň, *Kronika města Kadaně 1990-1997*

³⁶ Státní oblastní archiv v Litoměřicích, pobočka Kadaň, *Kronika města Kadaně 1990-1997*

11.1. Strany vstupující do voleb ve městě Kadaň

Své kandidátní listiny sestavují v Kadani vždy ODS, ČSSD, KSČM, na jejichž kandidátních listinách nalezneme řadu stejných osob. Volební výsledky ODS a ČSSD jsou velice podobné, obecně je možné z dlouhodobého hlediska konstatovat, že jsou úspěšně vnímané volební subjekty pravicové a levicové.

Občanská demokratická strana je česká liberálně konzervativní pravicová strana. Pokud jde o obsazení zastupitelských postů konkrétními osobami, je možné konstatovat, že nedošlo k výrazné obměně od roku 2002, kdy ODS má stále rostoucí volební výsledky.

Občanskou demokratickou stranu reprezentuje starosta města Jiří Kulháněk, který je místopředsedou místního sdružení ODS, předsedou místního sdružení je René Budjač. Do komunálních voleb strana ODS netvoří vlastní předvolební program, ale zcela se ztotožňuje s celorepublikovým programem ODS. Předvolebními sliby jejich programu byly „nízké daně, zdravé veřejné finance, nezádlužená budoucnost, podpora rodiny s dětmi, a sociálně potřebnými, adresný sociální systém, snižování byrokracie, uvolnění podnikání.“

Česká strana sociálně demokratická je v našem městě zastoupena místostarostou Olgou Zörklerovou. ČSSD je česká levicová politická strana, místní organizace netvoří vlastní volební program a ztotožňuje se s celorepublikovým programem ČSSD. Sociální demokracie předložila svým voličům nový program pro dobře fungující stát a po volbách chtějí změnit „vytvoříme nová pracovní místa, zavedeme pořádek do výběru daní, postupně zvýšíme minimální mzdu, pomůžeme mladým rodinám, zajistíme důstojné stáří.“

Komunistická strana Čech a Moravy je levicová politická strana, ve městě zastoupena panem Petrem Jindrou, který je členem zastupitelstva od roku 1990. Volební program KSČM „vychází z marxistické teorie otevřeného dialogu s mezinárodním komunistickým a levicovým hnutím, novým myšlenkám a poznatkům“. Dlouhodobým programem strany je „Naděje pro ČR“. Podle něho „za základní příčinu stupňujících se problémů světa a společnosti považuje KSČM kapitalismus“. Ten chce vystřídat „novou, pokrokovější společensko-ekonomickou formací“.

KDU-ČSL je strana patřící mezi nejstarší subjekty českého politického prostředí, hlavními prioritami jsou křesťanské hodnoty a boj proti komunismu. Pilíře lidoveckého programu jsou rodina, křesťanská morálka a venkov. V našem městě je KDU-ČSL zastoupena panem Miloslavem Müllerem.

Strana nezávislých kandidátů Evropští demokraté vznikla sloučením politického hnutí SNK sdružení nezávislých a strany Evropští demokraté v roce 2006, jedná se o stranu liberálně konzervativní. V našem městě je zastoupena panem Josefem Maškem, ředitelem nemocnice Kadaň.

Další strany kandidující v komunálních volbách SPR-RSČ, SDČR a SZ, TOP 09 do zastupitelstva obce uspěly pouze v roce 1994 a 1998, a to z důvodu jejich specifického volebního programu, který voliče nedokáže zaujmout.

11.2 Volby do zastupitelstva obce 1990 – 1994

Dne 14. září 1990 rada MěstNV projednala volby do zastupitelstva v obci a stanovila počet členů zastupitelstva na 30 členů, ukončení voleb dne 24. listopadu 1990 na 21. hodinu a jmenovala zapisovatele místní volební komise pana Ing. Karla Heligra. Zároveň vyzvala volební strany, aby do okrskových volebních komisí delegovaly 2 členy a 2 náhradníky.

V Kadani první svobodné volby probíhaly v 16 okrscích. K volbám sestavily kandidátky tyto parlamentní politické strany: Československá strana lidová, Komunistická strana Československa, Občanské fórum, Československá strana sociálně demokratická, Národně sociální strana, Romská občanská iniciativa v Československu, Strana Zelených, Nezávislý kandidát.

Nikdo nevěděl, jakou skutečnou podporu bude mít v těchto volbách Komunistická strana Československa, která dosud tak suverénně vládla, proto byly do voleb vytvořeny dvě koalice stran, 1. koalice: Československá strana sociálně demokratická a strana Zelených, 2. koalice: Občanské fórum, Národně sociální strana, Romská občanská iniciativa, Československá strana lidová. Celkem měl volič na výběr ze čtyř možností 1. koalice s 30. kandidáty, 2. koalice s 30 kandidáty, Nezávislý kandidát – jeden, Komunistická strana Československa s 13. kandidáty.

Volby do zastupitelstva se konaly v sobotu 24. listopadu 1990, k urnám v Kadani přišlo 6 936 voličů z celkového množství registrovaných 12 733 oprávněných voličů tj. 54,5 %.

A zastupitelstvo, které vzešlo z komunálních voleb 1990, mělo následující podobu:

Koalice OF, ROI, ČSL, NSS, 50,3 % a získala 15 mandátů v zastupitelstvu

Koalice SZ a ČSSD, 35,8 % se ziskem 11 mandátů v zastupitelstvu

Komunistická strana Československa, 12,5 % se ziskem 4 mandátů v zastupitelstvu

Zastupitelé koalice OF, ROI, ČSL, NSS v počtu patnácti zastupitelů byli: Václav Vaňas – 1, Jindřich Marek – 3, Jindřich Oswald – 5, Helena Jelínková – 27, Alena Pacholíková – 11, Jiří Kulhánek – 18, Josef Votava – 4, Jaroslav Stieß – 12, Anna Novotná – 29, Ladislav Kopenec – 25, Jana Koldinská – 14, Zdeněk Marvan – 2, Bronislav Bandas – 10, Oldřich Bareš – 15, Jindřiška Mikešová – 6 (číslo za jménem je pořadí na kandidátní listině strany).

Zastupitelé koalice SZ a ČSSD v počtu jedenácti zastupitelů byli: Miloslav Müller – 1, Petr Jaroš – 7, Alena Neumannová – 12, Eva Becková – 4, Václav Skalický – 2, Jiří Filipi – 8, Pavel Rypl – 16, Ludmila Černá – 28, Štefan Lipka – 22, Miroslav Müller – 6, Eva Vančová – 21.

Zastupitelé Komunistické strany Československa v počtu čtyř zastupitelů byli: Ladislav Křivda – 1, Petr Jindra – 2, František Herejk – 12, Zbyněk Živnůstka – 8.

Koalice Občanského fóra vedená Václavem Vaňasem získala 15 mandátů, koalice ČSSD vedená Miloslavem Müllerem získala 11 mandátů a KSČ získala 4 mandáty.

Starostou byl opět zvolen pan Václav Vaňas (OF), který zhodnotil svůj první rok takto: „Objektivně a realisticky hodnotíme výsledky roku 1990 a mohu s plným smyslem pro zodpovědnost říci, větší díl práce je před námi, ale za ten z roku 1990 se stydět nemusíme“.³⁷

³⁷ Státní oblastní archiv v Litoměřicích, pobočka Kadaň, *Kronika města Kadaně 1990-1997*

11.3 Volby do zastupitelstva obce 1994 - 1998

Volby do zastupitelstva města provázely změny v počtu kandidujících stran, jestliže před rokem 1990 bylo nemyslitelné založit politickou stranu, najednou jich byly desítky. V tom byla slabost i síla politických sil, zahrnovaly příznivce pravice i levice. V Kadani v roce 1994 kandidovalo do zastupitelstva osm stran, z nichž se do zastupitelstva dostalo šest, které si rozdělily 27 zastupitelských mandátů. Voleb se zúčastnilo 48,31 % z celkového počtu oprávněných voličů.

Občanské fórum přešlo v Občanskou demokratickou stranu (ODS) a získalo nejvyšší počet hlasů 38 215 (27,04 %) se získalo 8 mandátů. Druhé místo patřilo Sdružení nezávislých kandidátů (SNK) s počtem 31 478 (22,27%) hlasů se získalo 6 mandátů. Třetí místo obsadila Česká strana sociálně demokratická (ČSSD) s počtem 25 457 (18,01%) hlasů se získalo 5 mandátů. Na čtvrtém místě byla Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) s počtem 21 696 (15,35%) hlasů a získalo 4 mandátů. Zbývající 3 mandáty získala Koalice SPR-RSČ, SDČR za 14 208 hlasů tj. 10,05 % a jeden mandát Strana zelených (SZ) za 6 347 hlasů tj. 4,49 %.

A zastupitelstvo, které vzešlo z komunálních voleb 1994, mělo následující podobu:

ODS: Kobilic Rudolf, Ouzký Miroslav, Skála Pavel, Mertlík Miloš, Vaňas Václav, Šterba Jiří, Bohuslav Vlastimil, Malijovská Marie – 8 mandátů.

SNK: Mašek Josef, Voráč Jan, Oswald Jindřich, Kožíšková Hana, Straka Jan, Budjač René – 6 mandátů.

ČSSD: Bílek Vladimír, Müller Miloslav, Duchková Helena, Skalický Václav, Zörklerová Olga – 5 mandátů.

KSČM: Jindra Petr, Živnůtka Zbyněk, Malý Jiří, Křivda Ladislav – 4 mandáty.

Koalice SPR-RSČ, SDČR: Javůrek Václav, Jehlička Robert, Křížová Jindřiška – 3 mandáty.

SZ: Suchá Libuše – 1 mandát.

Složení rady bylo: starosta Vaňas Václav (ODS), místostarosta Budjač René (SNK), Skála Pavel, Mertlík Miloš, Štěrba Jiří, Bohuslav Vlastimil – všichni ODS, Mašek Josef, Voráč Jan, Oswald Jan – všichni SNK.

Složení zastupitelstva: ODS-8, SNK-6, ČSSD-5, KSČM-4, SZ-1, SPR-RSČ, SDČR-3.

Složení rady města: ODS-5, SNK-4.

Ve volebním období 1994 – 1998 byla rada města devítičlenná. Pozici starosty držela ODS, místostarosty SNK, zbývající posty v radě patřily ODS a SNK. Z pohledu koalice došlo v Kadani ve volebním období 1994 - 1998 k vytvoření minimální ideově propojené koalice. Z ideologických důvodů zůstaly stranou levicové strany ČSSD, KSČM a z ideově rozdílných důvodů strana SPR-RSČ a SZ, radniční koalice byla sestavena dvěma koaličními partnery.

Na základě rozhovorů s respondenty vytvořila ODS koalici se stranou SNK, neboť toto spojení bylo nejméně konfliktní a obě strany si byly nejvíce ideově příbuzné. Další úspěšné strany do radniční koalice nebyly přizvány, a to z důvodu, že čím víc křesel má strana v zastupitelstvu, tím méně potřebuje koaličních partnerů, k prosazení svých zájmů. V předvolebních vyjednáváních se na spolupráci dohodly jen strany ODS a SNK.

Dne 9. ledna 1996 odvolalo zastupitelstvo místostarostu René Budjače (SNK) a celou radu města, následně rezignoval na svůj post starosta Václav Vaňas (ODS). Zastupitelstvu se podařilo zvolit pouze šest radních (Suchá Libuše – SZ, Živnůstka Zbyněk – KSČM, Javůrek Václav- SPR-RSČ, Bílek Vladimír, Skalický Václav, Zörklerová Olga – všichni ČSSD) a jednání bylo přerušeno.

Dne 29. února 1996 byl zvolen zastupitelstvem nový starosta Müller Miloslav (ČSSD), místostarosta Budjač René (SNK). Suchá Libuše (SZ) se vzdala a nahradili ji Skála Pavel, Mertlík Miloš – oba ODS. Po tomto převratu se rozvoj města zastavil, neboť nebyla jednotná koncepce rozvoje města.

Složení nové rady bylo: ČSSD-4, ODS-2, KSČM- 1, SNK-1, SPR-RSČ-1.

Rada města zůstala devítičlenná, pozici starosty získala ČSSD, místostarosty SNK, zbývající posty v radě patřily KSČM, SPR-RSČ a dva posty ODS. Z pohledu koalice došlo

v Kadani ve volebním období 1994 - 1998 k vytvoření široké koalice. Z ideologických důvodů zůstala stranou SZ, radniční koalice byla sestavena pěti koaličními partnery. Každá strana se snažila v radě města prosadit své zájmy a dohodnout se na společném postupu nebylo v tomto období možné.

11.4 Volby do zastupitelstva obce 1998 - 2002

V roce 1998 kandidovalo do voleb již šest stran a do zastupitelstva se dostaly všechny strany. Voleb se zúčastnilo 33,10% z celkového počtu oprávněných voličů.

Nejvyšší počet hlasů obdržela ČSSD se ziskem 26 421 hlasů (24,63%) a ziskem 7 mandátů. Druhé místo zaujala ODS se ziskem 24 129 hlasů (22,50%) a ziskem 6 mandátů. Třetí místo s počtem 21 802 hlasů (20,33%) získalo Sdružení nezávislých kandidátů – místní sdružení celkem a se ziskem 5 mandátů. Další KSČM a Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová získala shodně 4 mandáty. Poslední strana Koalice Sdružení pro republiku- Republikánská strana Československa – Sdružení důchodců České republiky získala 2 815 hlasů (2,62%) a 1 mandát.

A zastupitelstvo, které vzešlo z komunálních voleb 1998, mělo následující podobu:

ČSSD: 7, Bílek Vladimír, Homola Svatopluk, Duchková Helena, Zörklová Olga, Skalický Václav, Černý Josef, Podolská Pavla.

ODS: 6, Budjač René, Kobilic Rudolf, Ouzký Miroslav, Mertlík Miloš, Skála Pavel, Šitnerová Antonie (BEZP).

SNK – CELK, Sdružení nezávislých kandidátů – místní sdružení celkem: 5, Mašek Josef, Oswald Jindřich, Kožíšková Hana, Straka Jan, Padrta Aleš (všichni BEZP).

KSČM: 4, Jindra Petr, Živnůstka Zbyněk, Křivda Ladislav, Pěkná Zdenka (BEZP)

KDU-ČSL, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová: 4, Müller Miloslav, Hauptman Cyril (BEZP), Malijovská Marie, Tučím František.

Koalice Sdružení pro republiku- Republikánská strana Československa – Sdružení důchodců České republiky, SPR-RSČ, SDČR: 1, Kotáb Petr.

Složení rady města vypadalo takto: starosta Miloslav Müller (KDU-ČSL), místostarosta Olga Zörklerová, Václav Skalický, Vladimír Bílek – všichni ČSSD, René Budjač (NK), Pavel Skála, Josef Mašek, Jindřich Oswald – všichni ODS, Petr Jindra (KSČM).

Poměr hlasů v radě byl: ČSSD-3, ODS -3, NK-1, KSČM-1, KDU-ČSL-1.

Složení zastupitelstva: ČSSD-7, ODS-6, NK-5, KSČM-4, KDU-ČSL-4, Koalice SPR-RSČ, SDČR-1.

Ve volebním období 1998 – 2002 byla rada města devítičlenná. Pozici starosty držela KDU-ČSL, místostarosty ČSSD, zbývající posty v radě patřily NK, KSČM a KDU-ČSL. Z pohledu koalice došlo v Kadani ve volebním období 1998- 2002 k vytvoření široké koalice. Z ideologických důvodů zůstala stranou SPR-RSČ, SDČR, radniční koalice byla sestavena pěti koaličními partnery, aby se do společné zodpovědnosti zapojili zástupci politických subjektů, kteří uspěli v komunálních volbách.

11.5 Volby do zastupitelstva obce 2002 - 2006

V těchto volbách kandidovalo do voleb celkem šest stran a do zastupitelstva se dostalo pět stran. Všechny strany na kandidátních listinách uvedli 27 kandidátů. Voleb se zúčastnilo 30,81% z celkového počtu oprávněných voličů.

Výsledky voleb byly velmi těsné, ODS obdržela 25 982 hlasů (25,97%) a získala 7 mandátů, ČSSD 21 103 hlasů (21,17%) a získala 6 mandátů, SNK 18 005 hlasů (18,06%) a získala 5 mandátů, KDU-ČSL 17 177 hlasů (17,23%) a získala 5 mandátů, poslední strana KSČM 14 666 hlasů (14,71%) a získala 4 mandáty.

A zastupitelstvo, které vzešlo z komunálních voleb 2002, mělo následující podobu:

ODS: (7), Kulháněk Jiří, Voráč Jan (BEZP), Kobilic Rudolf, Šitnerová Antonie, Budjač René, Ouzký Miroslav, Strádal Ladislav.

ČSSD: (6), Zörklerová Olga, Bílek Vladimír, Hosman Zdeněk, Homola Svatopluk, Hrdina Zdeněk, Podolská Pavla.

SNK: (5), Mašek Josef (BEZP), Kožíšková Hana (BEZP), Padrta Aleš (BEZP), Oswald Jindřich (BEZP), Straka Jan (BEZP).

KDU-ČSL: (5), Müller Miloslav, Hauptman Cyril (BEZP), Malijovská Marie, Tučím František (BEZP), Kozáková Iva (BEZP).

KSČM: (4), Jindra Petr, Tichý Milan (BEZP), Kubát Václav, Novák Vladimír (BEZP).

Složení rady města bylo: starosta Kulhánec Jiří (ODS), místostarosta Olga Zörklerová (ČSSD), Oswald Jindřich, Mašek Josef oba SNK, Jindra Petr (KSČM), Bílek Vladimír (ČSSD), Hosman Zdeněk (ČSSD), Strádal Vladislav (ODS), Budjač René (ODS).

Poměr hlasů v radě byl: ODS – 3, ČSSD – 3, SNK – 2, KSČM – 1.

Poměr hlasů v zastupitelstvu: ODS-7, ČSSD-6, SNK-5, KDU-ČSL-5, KSČM-4.

Ve volebním období 2002 – 2006 byla rada města devítičlenná. Pozici starosty držela ODS, místostarosty ČSSD, zbývající dva posty v radě patřily SNK a jeden post KSČM. Z pohledu koalice došlo v Kadani ve volebním období 2002 – 2006 k vytvoření široké koalice. Z důvodů neuzavření dohody o podpoře vítězné straně ODS, zůstala stranou KDU-ČSL, radniční koalice byla sestavena čtyřmi koaličními partnery.

11.6 Volby do zastupitelstva obce 2006 - 2010

V roce 2006 kandidovalo do voleb devět stran a do zastupitelstva se dostalo šest stran. Voleb se zúčastnilo 29,81% z celkového počtu oprávněných voličů.

V těchto volbách byla nejúspěšnější stranou ODS, která obdržela 37 593 hlasů (41,09%) a získala 13 mandátů. Druhá se umístila ČSSD s počtem 21 410 hlasů (23,4%) a získala 7 mandátů, třetí místo KSČM s počtem 10 800 hlasů (11,80%) a ziskem 4 mandátů. Předposlední místo získalo nové sdružení SNK Evropští demokraté s počtem 6 530 hlasů (7,14%) a ziskem 2 mandátů, poslední strana se ziskem 1 mandátu a počtem 4 999 hlasů (5,46%) Křesťanská demokratická unie-Československá strana lidová.

Zastupitelstvo, které vzešlo z komunálních voleb 2006, mělo následující podobu:

ODS: (13), Kulháněk Jiří, Budjač René, Hakl Stanislav, Oswald Radek, Losenický Jan, Raadová Lenka, Strádal Ladislav, Šitnerová Antonie, Skála Pavel, Voltr Michal, Fischl Ivo, Branda Vít, Strádalová Alena.

ČSSD: (7), Zörklerová Olga, Hosman Zdeněk, Bílek Vladimír, Hrdina Zdeněk, Homola Svatopluk, Scherfer Radek, Podolská Pavla.

KSČM: (4), Jindra Petr, Živnůstka Zbyněk (BEZP), Tejrovská Jindřiška, Bradová Ingrid.

SNK ED: (2), Mašek Josef (BEZP), Kožíšková Hana (BEZP).

KDU-ČSL: (1), Hybner Petr

Složení rady města bylo starosta Kulháněk Jiří (ODS), místostarosta Olga Zörklerová (ČSSD), Bílek Vladimír (ČSSD), Hosman Zdeněk (ČSSD), Budjač René (ODS), Oswald Radek (ODS), Skála Pavel (ODS), Jindra Petr (KSČM), Mašek Josef (SNK ED).

Poměr hlasů v radě byl ODS-4, ČSSD-3, KSČM-1, SNK ED-1.

Složení zastupitelstva bylo ODS-13, ČSSD-7, KSČM-4, SNK ED-2, KDU-ČSL-1.

Ve volebním období 2006 – 2010 byla rada města devítičlenná. Pozici starosty držela ODS, místostarosty ČSSD, zbývající dva posty v radě patřily KSČM a SNK ED. Z pohledu koalice došlo v Kadani ve volebním období 2006 - 2010 k vytvoření široké koalice. Opět z důvodu neuzavření dohody o podpoře vítězné straně ODS zůstala stranou KDU-ČSL, radniční koalice byla sestavena čtyřmi koaličními partnery.

11.7 Volby do zastupitelstva obce 2010 - 2014

V těchto volbách kandidovalo do voleb šest stran a do zastupitelstva se dostalo pět z nich. Voleb se zúčastnilo 36,21% z celkového počtu oprávněných voličů.

Volby v roce 2010 byly nejúspěšnější pro ODS, která získala počet 58 525 hlasů (48,78%) a nejvyšší počet 14 mandátů. Druhá skončila ČSSD s počtem 26 397 hlasů (22,00%) a ziskem 6 mandátů, třetí byla strana SNK ED s počtem 15 918 hlasů (13,27%)

a ziskem 4 mandátů. Další strana KSČM získala počet 8590 hlasů (7,16%) a získala 2 mandátů, poslední 1 mandát s počtem hlasů 7 889 (6,58%) získala TOP 09.

Zastupitelstvo, které vzešlo z komunálních voleb 2010, mělo následující podobu:

ODS: (14), Kulháněk Jiří, Voráč Jan, Losenický Jan, Hakl Stanislav, Oswald Radek, Raadová Lenka, Budjač René, Voltr Michal, Strádal Ladislav, Šitnerová Antonie, Skála Pavel, Fischl Ivo, Vlčková Marcela, Sládek Milan.

ČSSD: (6), Zörklerová Olga, Hosman Zdeněk, Hrdina Zdeněk, Bílek Vladimír, Homola Svatopluk, Faldusová Martina (BEZP).

SNK ED: (4), Kožíšková Hana (BEZP), Mašek Josef (BEZP), Padrta Aleš (USZ), Hybner Petr (USZ).

KSČM: (2), Jindra Petr, Jindrová Iva (BEZP).

TOP 09: (1), Trubiroha Jan (BEZP)

Složení rady města: starosta Kulháněk Jiří (ODS), místostarosta Zörklerová Olga (ČSSD), Šitnerová Antonie, Raadová Lenka, Budjač René, Strádal Ladislav, Losenický Jan všichni ODS, Hosman Zdeněk (ČSSD), Bílek Vladimír (ČSSD).

Poměr hlasů v radě byl: ODS 6, ČSSD 3.

Poměr hlasů v zastupitelstvu byl ODS-14, ČSSD-6, SNK ED-4, KSČM-2, TOP 09-1.

Ve volebním období 2010 – 2014 byla rada města devítičlenná. Pozici starosty držela ODS, místostarosty ČSSD, zbývající posty v radě byly rozděleny mezi zástupce ODS a ČSSD. Z pohledu koalice došlo v Kadani ve volebním období 2010 - 2014 k vytvoření velké koalice. Složení městské rady svědčí o velké koalici, kdy se zástupci dvou nejsilnějších stran účelově spojili, radniční koalice byla sestavena dvěma koaličními partnery. V tomto volebním období nepřizvala vítězná ODS do rady města žádnou další stranu, která uspěla v komunálních volbách, a to z důvodu, že v předvolební kampani se tyto strany opozice spojily a chtěly odsunout vládnoucí ODS. Opozice investovala velké finanční prostředky do předvolební kampaně zaměřené proti ODS, z tohoto důvodu

nedošlo k žádné koaliční ani tiché nebo tajné dohodě o spolupráci v nadcházejícím volebním období mezi stranami ODS a KSČM, TOP 09, SNK ED.

Z celkového počtu zastupitelů obhájilo svůj post dvacet ze sedmadvaceti osob. Tato skutečnost svědčí o spokojenosti obyvatelstva se současným obsazením samosprávy města.

12. Vyhodnocení situace v Kadani

Volební účast občanů ve volbách

Volební účast občanů ve volbách						
Rok	1990	1994	1998	2002	2006	2010
Účast v %	54,5	48,31	33,1	30,81	29,81	36,21

Zdroj: vlastní

Z tabulky na výši volební účasti je možné vysledovat trend postupného poklesu.

V případě porovnání volebních výsledků dospějeme k závěru, že postavení ODS v Kadani je poměrně silné a do jisté míry nezávislé na celorepublikové situaci. ODS od roku 1994 pravidelně ve volbách do obecních zastupitelstev vítězí, ačkoliv některé volební výsledky, před ČSSD jsou pravdu těsné, v roce 1998 zvítězila těsně ČSSD ziskem 7 mandátů nad ODS s 6 mandáty. Porovnáme-li situaci od roku 1994, získala ODS více mandátů než ČSSD v letech 1994, 2002, 2006, 2010.

ČSSD byla v porovnání volebních výsledků od roku 1994 vždy na druhém místě za vítěznou ODS. V roce 1994 získala 5 mandátů do zastupitelstva a v městské radě neměla žádné zastoupení, v roce 1998, který byl jediný vítězný nad ODS se ziskem 7 mandátů a v radě města 3 osoby, v roce 2002 se pořadí volebních výsledků otočilo a ČSSD získala o jeden mandát méně než ODS, do zastupitelstva 6 mandátů a do rady města 3 osoby. V roce 2006 získala ČSSD 7 mandátů do zastupitelstva a do rady města 3 osoby, v roce 2010 získala do zastupitelstva 6 mandátů a do rady 3 osoby.

Z pohledu formy utváření vítězné koalice po komunálních volbách je možné konstatovat, že bylo uzavřeno nejvíce širokých koalic.

Jak již bylo zmíněno, na utváření koalice na úrovni komunální politiky mají do značné míry vliv osobní vztahy komunálních politiků.

Koalice pro volbu rady se shodují na zásadních otázkách, zejména na rozdělení exekutivních kompetencí, nicméně v případě konkrétních otázek se utváří většina ad hoc.

12.1 Zhodnocení starostů podle respondentů

12.1.1 Václav Vaňas

Na základě rozhovorů s respondenty bylo zjištěno, že hodnotí práci starosty Václava Vaňase v období let 1990 - 1994 velmi kladně, a to především jeho velkou zásluhu na záchraně a obnovení historického centra města Kadaně a dalších objektů historické hodnoty. Domy nebo spíše ruiny připomínající domy, které se nacházely okolo náměstí a v dalších historických částech města, byly odprodány soukromým osobám, protože ti se budou o své domy starat nejlépe, dle slov pana Vaňase. Město občanům na opravy zchátralých domů přispělo na statický posudek, střechu, na fasádu a okna. Mezi zachráněné historické památky patří Děkaný kostel Povýšení sv. Kříže, Městská radnice s gotickou věží, Svatá (Mikulovická brána), Sloup Nejsvětější Trojice, Katova ulička, Měšťanské domy na náměstí i kolem.

Respondenti hodnotí starostu Václava Vaňase (ODS) tak, že jeho další volební období 1994-1996 bylo za hranici jeho profesních možností, probíhaly velké změny v právních normách a pro člověka v jeho letech bylo již těžké se rychle orientovat a reagovat tak, aby zvládl koordinovat zájmy občanů se zájmy a plány zastupitelů. Všichni se teprve učili hospodařit s vlastním majetkem, s určitým rozpočtem a přitom všem tu hlavně být pro občana, jeho potřeby a zájmy.

12.1.2 Miloslav Müller

Starosta Miloslav Müller (ČSSD) byl za období 1996-2002 respondenty hodnocen velmi pozitivně, především byli spokojeni s jeho zaměřením na bytový fond, a to jak se zasloužil o jeho rozvoj ve městě.

Proběhla výstavba rodinných domů v lokalitě nad nemocnicí, Strážště I., výstavba nových bytových domů na Rafandě a dalších sídlištích. Pro udržení obyvatel ve městě bylo velmi důležité kvalitní bydlení.

S financováním město Kadaň nemělo potíže, protože do městské kasy přicházely příspěvky od Českých energetických závodů za znečišťování ovzduší tzv. popílkové, a to až do roku 1997. Severočeské doly také městu přispívaly nemalými částkami formou finančních darů.

Bytová výstavba byla ovšem investicí ne na jeden rok, ale minimálně na pětileté období.

12.1.3 Jiří Kulhánek

Respondenti hodnotí starostu Jiřího Kulhánka (ODS), jako velkého patriota našeho města. Svou profesní kariéru započal pan starosta v našem městě ihned po skončení studia na vysoké škole, kdy nastoupil ve městě jako učitel ve svých osmadvaceti letech. Našel si zde svou manželku a společně založili rodinu. Motto našeho pana starosty je v každých volbách stejné „Za Kadaň veselejší a krásnější“ a nejsou to jen prázdná slova, ale při vytváření obrazu našeho města je úkolem radnice připravit podmínky pro dobrý růst a rozvoj města a nastartovat v lidech to dobré.

Starostou je Jiří Kulhánek od roku 2002 do současnosti a pro občany našeho města není vůbec důležité, za jakou stranu kandiduje, ale vybírají si ho jako člověka, který je nezklamal a dodržel vše, co slíbil. V posledních volbách v roce 2010 získal 3 264 preferenčních hlasů, což bylo o téměř 1 000 hlasů více než druhý kandidát v pořadí.

Město Kadaň je ekonomicky stabilní, každý rok hospodaří s přebytkem a nemá žádné dluhy. Finanční rezervy si město vytvořilo v průběhu privatizace bytového fondu. V průběhu let 2006-2010 získalo město na dotacích přes 250mil Kč, které výrazně posunuly rozvoj města. Městu se daří ve spolupráci s ekonomickým a sociálním odborem vymáhat pohledávky.

Město se snaží pro občany poskytovat služby, aby byly finančně únosné, proto vznikla v roce 1992 Kabelová televize Kadaň, a.s., v roce 2001 Tepelné hospodářství Kadaň, s.r.o., v roce 2002 Technické služby Kadaň, s.r.o., Nemocnice Kadaň s.r.o. v roce 2003, město vybudovalo Domov důchodců, Dům s pečovatelskou službou atd.

Potřeby a priority občanů jsou řešeny dle finančních možností města, připraví se k jednání pro radu a zastupitelstvo a řeší se v rámci investic. Město má svého projektanta, který posoudí, zda je rozhodnutí a záměr města správný.

12.2 Sestavování kandidátních listin v Kadani

Dle rozhovorů s respondenty probíhají přípravy takto:

Před nadcházejícími volbami každá strana zhodnotí svou popularitu ve městě a začínají probíhat předběžné dohody o sestavení kandidátních listin, obsazení postu starosty, místostarosty a uzavření případné koaliční dohody. Dohody jsou uzavírány pouze ústní a po skončení voleb se dohody potvrdí nebo zcela upraví podle skutečných volebních výsledků. Na kandidátních listinách se nejčastěji vyskytují všem známé tváře a osobnosti, jako jsou především lékaři, učitelé, ředitelé škol, úspěšní podnikatelé. Tyto osobnosti patří na kadaňských kandidátkách téměř k inventářům, neboť od roku 1990 jedna třetina zastupitelů je stále v zastupitelstvu a v letech 2006 a 2010 se zastupitelstvo shoduje v dvaceti členech.

12.3 Aktuální situace v Kadani

V současné době vládne na radnici pravicová ODS se starostou Jiřím Kulhánkem, místopředsdou místní organizace ODS. V zastupitelstvu mají 14 mandátů z celkového počtu 27 křesel a v radě města 6 osob z celkového počtu devíti radních. K prosazení svých zájmů a projektů nepotřebují podporu další strany ze zastupitelstva, přesto byla vytvořena velká koalice s levicovou stranou ČSSD, a to z důvodu zjištěných na základě rozhovorů s respondenty, že mezi nejúspěšnějšími stranami ve městě existuje tichá dohoda o podpoře vítězné strany, ČSSD má právo vyjádřit své představy a ovlivnit rozhodovací proces. Za tuto podporu mohou být koaličním partnerům poskytnuty určité výhody, například členství ve statutárních orgánech obchodních firem zřízených městem.

Město hospodaří s přebytkem a vždy zvažuje, co si můžeme dovolit a za jakých podmínek. Největší problém je, že město by realizovalo další projekty, ale bez finanční podpory regionálních operačních programů a dotací Evropské unie se realizovat nemohou. V současné době není dokončeno Nábřeží Maxipsa Fíka v Kadani, jehož výstavba byla zahájena z programu Podpora a revitalizace a regenerace, středních a malých měst a zastaveno v letošním roce před dokončením poslední etapy. Nábřeží bylo pojmenováno podle známé postavičky večerníčků Maxipsa Fíka, jehož autor žil v nedalekém, dnes již zaniklém Ahníkově. Fík byl namluvený kadaňským rodákem Josefem Dvořákem, který má k našemu městu stále vřelý vztah. Cílem projektu a jeho realizací byla obnova vztahu

města a řeky, neboť Ohře je neodmyslitelnou součástí života města Kadaně. Na nábřeží je vybudovaná integrovaná cyklistická a inline stezka, výrazně posílena nábřežní multifunkční promenádou (lavičkami, veřejným a orientačním osvětlením) propojenou originální ocelovou lávkou. Byly sanovány původní porosty, dosázeny nové dřeviny, nové plochy trávníků a přírodně blízké trvalky. Dále Lesní scéna Amfik – přírodní divadlo z dřevěných prachů s ocelovou konstrukcí vrat. Návštěvníci, hlavně ti malí mohou využít různá hřiště a herní prvky, pramici, přívoz, Létařící kola – klasický kolotoč, který má místo sedaček 2 bicykly, Vodní souboj – dvě vodní děla otočná kolem os, Kdo dál dostříkne – dvě kola, jejímž šlapáním je poháněno čerpadlo a voda stříká z výtokové trysky do řeky, Korýtko pro lodičky – klasická ruční pumpa plnicí ocelové korýtko, ve kterém se mohou pouštět lodičky. V celém nábřeží jsou rozmístěna různá umělecká díla, plastika velryby, dílo Stonek, gong, bubínky, hlásná trouba atd.

Město čerpalo z dotačních programů přes 250mil Kč s jejichž pomocí se postavila multifunkční sportovní hala, síť cyklostezek, víceúčelová hřiště, řada škol a školek prošla rekonstrukcí střech, výměnou oken, byly zatepleny. V roce 2010 byl dokončen nový moderní bezbariérový domov důchodců.

Turistický rozvoj pro naše město je velmi důležitý, je zdrojem příležitostí pro řadu drobných podnikatelů. K příjemnému vzhledu města přispívá i pravidelná údržba květin, parků a zeleně ve městě. Vhodným způsobem si připomínáme slavné rodáky a významné osobnosti města.

13. Závěr

V první části jsme se seznámili s lokální politikou teoreticky. Popsány byly všechny důležité pojmy týkající se demokracie na lokální úrovni. Tato teoretická část je důležitá pro pochopení lokální politiky.

Druhá část je zaměřena na město Kadaň, kde jsme se seznámili se stručnou historií města a výsledky voleb od roku 1990 do 2010. Poté byly tyto výsledky shrnuty a seznámili jsme se se složením jednotlivých zastupitelstev a radou města, kdo se stal starostou, místostarostou. Další část byla zaměřena na pořázené rozhovory.

Zhodnocením volebních výsledků bylo zjištěno, že ve volebních obdobích let 1994, 1998, 2002, 2006 byla opakovaně vytvořena široká koalice v roce 1994 a 1998 s pěti koaličními partnery a v roce 2002 a 2004 se čtyřmi koaličními partnery, aby se do společné zodpovědnosti zapojili zástupci politických subjektů, kteří uspěli v komunálních volbách.

Pokud jde o obsazení zastupitelských postů konkrétními osobami, je možné konstatovat, že personální výměny v období let 2006 a 2010 ve vedení města proběhly minimální a poslední zastupitelstvo se shoduje ve dvaceti členech. Dle respondentů nejsou, ve městě žádné konfliktní linie, které by přerostly v otevřený konflikt. Koaliční vyjednávání probíhají na bázi osobních vztahů častěji než na bázi ideologicky odlišných názorů.

Pouze v roce 2010 byla vytvořena velká koalice stran ODS a ČSSD. Ve volebním období 2010 - 2014 nepřizvala vítězná ODS do rady města žádnou další stranu, která uspěla v komunálních volbách, a to z důvodu, že v předvolební kampani se strany opozice spojily a chtěly odsunout vládnoucí ODS. Opozice investovala velké finanční prostředky do předvolební kampaně zaměřené proti ODS, z tohoto důvodu nedošlo k žádné koaliční ani tiché nebo tajné dohodě o spolupráci mezi ODS a KSČM, TOP 09, SNK ED.

Ze skutečností zjištěných na základě rozhovorů s respondenty vyplývá, jak důležité jsou předvolební jednání a předběžné uzavírání koalic. Na komunální úrovni nejde o řešení politických konfliktů a střetů zájmů politických stran, jde o to, jak jednotliví zástupci stran spolu dokážou komunikovat a spolupracovat, od toho se vytváří uzavírání radničních koalic.

Čím více křesel v zastupitelstvu politická strana v komunálních volbách získá, tím méně potřebuje koaličních partnerů.

Dle rozhovorů s respondenty se potvrdilo, že nesilnější strany ve městě ODS a ČSSD nikdy nepatřily k rivalům, kteří by se snažili jeden druhého poškodit, ale vždy dospěli k dohodě na složení rady, aby byla každá strana zastoupena podle poměru svého zisku mandátů v zastupitelstvu. Ke konfliktu mezi koalicí a opozicí od roku 1996, kdy byla odvolána rada města, a odstoupil starosta Václav Vaňas, zatím nedošlo. Roztříštěním politického spektra zastupitelstva se rozvoj města do následujících voleb zpomalil. Dále se

potvrdila tzv. nepolitichnost komunální politiky, tento názor nám potvrdili jednotliví respondenti, tím že nejdůležitější je věcné, odborné a technické řešení problémů na místní úrovni. Úroveň komunálních voleb drží na osobnostech města, takže v následujících volbách nečekáme velké změny, neboť za tři minulé volební období byli občané s vedením města spokojeni. Vedení města do budoucnosti počítá se zachováním všech zavedených služeb pro své občany a udělá vše po ještě větší rozvoj turistického ruchu, aby naši „Veselejší a krásnější Kadaň“ přijelo navštívit co nejvíce turistů, připravíme pro ně jak sportovní vyžití tak spoustu dalších kulturních akcí, kterými je naše město také známé.

14. Seznam použitých zdrojů

Monografie

Balík, Stanislav, *Komunální politika, Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha, Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4

Čmejrek, Jaroslav, *Obce a regiony jako politický prostor*, Praha, Alfa Nakladatelství s.r.o., 2008, ISBN 978-80-87197-00-4

Čmejrek, Jaroslav, Václav Bubeníček, Jan Čopík, *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, Praha, Grada Publishing, a.s., 2010, ISBN 978-80-247-3061-5

Hlaváček, Petr, PhDr., *Královské město Kadaň*, Severografia a.s., 2008

Říchová, Blanka, *Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů*, 1. Vydání, Praha: Portál, 2002, ISBN 80-7178-628-4

Státní oblastní archiv v Litoměřicích, pobočka Kadaň, *Kronika města Kadaně 1990-1997*, knihovnice Jana Išová, pověřená radou MěstNV Kadaň v květnu 1990

Mansfeldová, Zdenka a Kroupa (EDS.), Aleš, *Participace a zájmové organizace v České republice*, 1. Vydání, Sociologické nakladatelství (SLON), Praha 2005, ISBN 80-86429-53-9

Internetové zdroje:

Volební server ČSÚ www.volby.cz

Veřejná databáze ČSÚ www.czso.cz <http://vdb.czso.cz/vdbvo/>

www.mesto-kadan.cz

Příloha č. 1

Otázky k bakalářské práci na téma:

Formování orgánů místní samosprávy v městě Kadaň

- I. Jak byste zhodnotil/la historii města Kadaně z pohledu vývoje po roce 1989, hodnocení funkčních období jednotlivých starostů?
- II. Jaké jsou vize obce z Vašeho pohledu, jak by mělo podle Vás město vypadat v blízké budoucnosti?
- III. Jaké jsou hlavní veřejné či politické problémy obce, jak se ve městě řeší?
- IV. Jak jste se dostal/la k politice, co byla Vaše motivace, cíle, očekávání motivy
- V. Zařadil/la byste se mezi starousedlíky či přistěhovalce?
- VI. Jakým způsobem sestavuje Vaše strana kandidátky, podle kterých kritérií obsazuje jednotlivá jména na kandidátní listiny?
- VII. Jaké vztahy mají jednotlivé strany ve Vašem městě?
- VIII. Konflikty mezi stranami zvolenými do zastupitelstva obce?
- IX. Sestavování koalic a jejich důvody?

Použité zkratky:

Zkratka	Politická strana, hnutí
ODS	Občanská demokratická strana
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
ROI	Romská občanská iniciativa
OF	Občanské fórum
KDU	Křesťanská a demokratická unie
ČSL	Československá strana lidová
NK	Nezávislý kandidát
NSS	Národně sociální strana
SNK	Sdružení nezávislých kandidátů
SZ	Strana zelených
SPR-RSČ	Sdružení pro republiku - Republikánská strana Československa
SDČR	Sdružení důchodců republiky
SNK-ED	Sdružení nezávislých kandidátů - Evropští demokraté